

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مراغه

نیمسال تحصیلی

عنوان درس:	رشته و مقطع تحصیلی:	محل برگزاری:	زمان و محل برگزاری: از لغایت
پرستاری بزرگسالان/ سالمندان (۱)؛ پرستاری بیماری های گوارش	میزان واحد: ۰.۷	عنوان دروس پیشنیاز: تشریح، فیزیولوژی، بیوشیمی، میکروب شناسی، انگل شناسی و تغذیه درمانی و مفاهیم پایه پرستاری	مسول درس: خانم اسعدی

هدف کلی درس: در این درس دانشجو با اختلالات گوارش آشنا شده و مراقبت های پرستاری از بیمار مبتلا به اختلالات سیستم گوارشی را می آموزد تا در محیط های کارآموزی به کار بندد. همچنین نحوه بر خورد و آموزش به بیمار و خانواده او جهت سازگاری با بیماری از پیشگیری تا نوتوانی را فرا می گیرد.

منابع اصلی درس:

- 1-Cheever, K.H. Hinkel, K.H. Brunner and Suddarth's Text book of Medical Surgical Nursing. (13th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins;2014
- 2- Black , H.M. Hawks, J.H. & Keen, A.M; Medical Surgical Nursing: Clinical Management for Positive Outcomes. (8th ed.). St Louis, MO: Saunders; 2009.
- 3- Phipps, W.J. Sands, J.K. Marek, J.F . Medical - Surgical Nursing. (8th ed) . Philadelphia : Mosby Inc ; 2009
- ۴- هینکل، جانیس. ال. چیویر اچ کری. پرستاری داخلی- جراحی برونر و سودارث (گوارش). (۱۳۹۳). (ترجمه: مریم عالیخانی). تهران: نشر جامعه نگر. (تاریخ اولین انتشار اثر ۲۰۱۴).
- ۵- هینکل، جانیس. ال. چیویر اچ کری. پرستاری داخلی و جراحی برونر و سودارث (گوارش). (۱۳۹۳). (ترجمه: ناهید دهقان نیری). تهران: نشر اندیشه رفیع. (تاریخ اولین انتشار اثر ۲۰۱۴).
- ۶- بلک، اچ. ام. هوکس، جی، اچ و کین، ای، ام. اصول پرستاری داخلی و جراحی (اختلالات تغذیه ای: گوارش). (۱۳۹۱). (ترجمه: صدیقه جعفری، اعظم دبیریان، مهسا بوذری پور). تهران: انتشارات جامعه نگر- سالمی. (تاریخ اولین انتشار اثر ۲۰۰۹).
- ۷- عباسی، م. نوروز زاده، ر. قدیر، م. ر. پرستاری در اندوسکوپي دستگاه گوارش. (۱۳۸۹). تهران: نشر حیدری

جدول طرح دوره

مدرس	روش تدریس	عنوان جلسه	شماره جلسه
	سخنرانی، پرسش و پاسخ نمایش فیلم	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم گوارش بررسی، معاینات فیزیکی و ارزیابی تشخیصی سیستم گوارش	۱
	سخنرانی، پرسش و پاسخ	آشنایی با اختلالات دهان، غدد بزاقی و مری اختلالات دندان اختلالات فک اختلالات غدد بزاقی اختلالات مری	۲
	سخنرانی، پرسش و پاسخ	آشنایی با اختلالات معده و دوازدهه گاستریت زخم پپتیک خون ریزی معده چاقی بی اشتهاپی	۳
	سخنرانی، پرسش و پاسخ نمایش فیلم	لوله گذاری دستگاه گوارش روش های تغذیه ای خاص	۴
	سخنرانی، پرسش و پاسخ	آشنایی با اختلالات روده و رکتوم یبوست اسهال بی اختیاری مدفوع سندرم روده تحریک پذیر اختلالات سوء جذب	۵
	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ادامه آشنایی با اختلالات روده و رکتوم اختلالات التهابی حاد روده اختلالات التهابی مزمن روده انسداد روده کوچک	۶

		انسداد روده بزرگ مراقبت از بیمار با کلستومی و ایلئوستومی	
	سخنرانی، پرسش و پاسخ	سرطان های دستگاه گوارش تومورهای دهان، حلق، مری جراحی گردن و تدابیر پرستاری سرطان معده و دوازدهه جراحی معده سرطان های کلورکتال بیماری های آنورکتال	۷

نحوه ارزشیابی : روش برگزاری امتحانات و فرمت آزمون ها: سوالات چهار گزینه ای و تشریحی
*** ارزشیابی پرستاری گوارش ۵ نمره از کل ۲۰ نمره پرستاری بزرگسالان/ سالمندان (۱) می باشد.

ردیف	شرح فعالیت	نمره
۱	حضور منظم و شرکت فعال در کلاس	۰.۵
۲	آزمون های تکوینی (کوئیز)/ پرسش و پاسخ	۱
۳	ترجمه مقالات روز	۲
۴	آزمون تراکمی (امتحان پایان ترم)	۱۶.۵
۵	جمع	۲۰

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس: پرستاری گوارش

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	حیطه (شناختی، عاطفی، روانی- حرکتی)	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی
۱		۱- مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم گوارش ۲- بررسی، معاینات فیزیکی و ارزیابی تشخیصی سیستم گوارش	دانشجو پس از پایان درس قادر باشد: ۱- ساختمان و عملکرد ارگان های دستگاه گوارش را توصیف کند. ۲- فرایندهای شیمیایی و مکانیکی دستگاه گوارش را توضیح دهد. ۳- توانایی بررسی و شناخت از بیمار مبتلا به اختلالات گوارشی را به دست آورد. ۴- آمادگی های لازم و آموزش مناسب قبل و بعد از پروسیجرهای تشخیصی را توضیح دهد.	شناختی (۱) شناختی (۲) شناختی (۳) شناختی (۲)	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	ویدئو پرژکتور و لب تاپ (Powerpoint) استفاده از مازیک و وایت برد
۲		۱- آشنایی با اختلالات دهان، غدد بزاقی و مری • اختلالات دندان • اختلالات فک • اختلالات غدد بزاقی • اختلالات مری	دانشجو پس از پایان درس قادر باشد: ۱- اقدامات پرستاری بیماران دچار مشکلات مربوط به حفره دهان را توضیح دهد. ۲- مراقبت پرستاری از بیماران دچار ضایعات لب، لثه، دندان، دهان و غدد بزاقی را توضیح دهد. ۳- مشکلات مری، تظاهرات بالینی و کنترل آن را توضیح دهد. ۴- از فرایندهای پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیمار دچار مشکلات مری استفاده نماید.	شناختی (۲) شناختی (۲) شناختی (۲) شناختی (۵)	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	ویدئو پرژکتور و لب تاپ (Powerpoint) استفاده از مازیک و وایت برد مولاژ

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	حیطه (شناختی، عاطفی، روانی-حرکتی)	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی
۲		<p>۱- آشنایی با اختلالات معده و دوازدهه</p> <ul style="list-style-type: none"> • گاستریت • زخم پپتیک • خون ریزی معده • چاقی • بی اشتهايي 	<p>دانشجو پس از پایان درس قادر باشد:</p> <p>۱- علت، تظاهرات بالینی، و درمان گاستریت حاد، گاستریت مزمن، و زخم پپتیک را مقایسه کند.</p> <p>۲- تدابیر پرستاری بیمار دچار گاستریت را شرح دهد.</p> <p>۳- از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیمار دچار زخم پپتیک استفاده نماید.</p> <p>۴- درمان دارویی، تغذیه ای و جراحی بیمار دچار زخم پپتیک را توضیح دهد.</p> <p>۵- علل و علائم زخم معده و دوازدهه را با هم مقایسه کند.</p> <p>۶- انواع خون ریزی های دستگاه گوارش و روش درمان آن را بداند.</p> <p>۷- انواع فتق های دستگاه گوارش را مقایسه کند.</p> <p>۸- بیماری چاقی را تعریف کند.</p> <p>۹- انواع جراحی های چاقی را توضیح دهد.</p> <p>۱۰- از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیمار تحت جراحی معده به کار برد.</p> <p>۱۱- نیازهای مراقبتی در منزل بیمار تحت جراحی معده را شناسایی نماید.</p>	<p>شناختي (۴)</p> <p>شناختي (۲)</p> <p>شناختي (۵)</p> <p>شناختي (۲)</p> <p>شناختي (۴)</p> <p>شناختي (۱)</p> <p>شناختي (۴)</p> <p>شناختي (۱)</p> <p>شناختي (۲)</p> <p>شناختي (۵)</p> <p>شناختي (۲)</p>	<p>- سخنرانی</p> <p>- پرسش و پاسخ</p> <p>- بحث گروهی</p>	<p>ویدئو پرژکتور و لب تاپ</p> <p>(Powerpoint)</p> <p>استفاده از مازیک و وایت برد</p>

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	حیطه (شناختی، عاطفی، روانی-حرکتی)	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی
۴		۱- لوله گذاری دستگاه گوارش و روش های تغذیه	دانشجو پس از پایان درس قادر باشد: ۱- اهداف و انواع لوله گذاری دستگاه گوارش را توضیح دهد. ۲- اهداف و موارد مصرف تغذیه وریدی را شناسایی کند. ۳- تدابیر پرستاری در بیماران دارای لوله بینی، معده و بینی- روده، گاستروستومی و ژژنوستومی را توضیح دهد. ۴- فرایند پرستاری را به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیمار دارای نوع خاص تغذیه به کار گیرد. ۵- آموزش های لازم در مورد بیمار دارای لوله گوارشی را تعیین نماید. ۶- اقدامات پرستاری در پیشگیری از عوارض تغذیه روده ای و وریدی را توضیح دهد.	شناختی (۲) شناختی (۲) شناختی (۲) شناختی (۵) شناختی (۲) شناختی (۲)	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	ویدئو پرژکتور و لب تاپ (Powerpoint) استفاده از مازیک و وایت برد
۵		۱- آشنایی با اختلالات روده و رکتوم • یبوست و اسهال • بی اختیاری مدفوع • سندرم روده تحریک پذیر • اختلالات سوء جذب	دانشجو پس از پایان درس قادر باشد: ۱- نیازهای یادگیری مراقبت سلامتی بیماران مبتلا به یبوست یا اسهال را تعیین کند. ۲- وضعیت های سوء جذب را با توجه به پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی و کنترل آنها مقایسه کند.	شناختی (۳) شناختی (۴)	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	ویدئو پرژکتور و لب تاپ (Powerpoint) استفاده از مازیک و وایت برد

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	حیطه (شناختی، عاطفی، روانی-حرکتی)	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی
۶		<p>۱- ادامه آشنایی با اختلالات روده و رکتوم</p> <ul style="list-style-type: none"> • اختلالات التهابی حاد روده • اختلالات التهابی مزمن روده • انسداد روده کوچک • انسداد روده بزرگ • مراقبت از بیمار با کلسوستومی و ایلئوستومی 	<p>دانشجو پس از پایان درس قادر باشد:</p> <p>۱- وضعیت های تشخیص آپاندیسیت را شناسایی کند.</p> <p>۲- فرایند پرستاری را به عنوان چارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتلا به دیورتیکولیت به کار برد.</p> <p>۳- بیماری کرون را با کولیت اولسراتیو با توجه به پاتوفیزیولوژی، تظاهرات، ارزشیابی بالینی، تشخیصی، طبی، جراحی و پرستاری را مقایسه کند.</p> <p>۴- فرایند پرستاری را به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیمار مبتلا به بیماری التهابی روده به کار گیرد.</p> <p>۵- فرایند پرستاری را به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیمار مبتلا به انسداد روده به کار گیرد.</p> <p>۶- آموزش های لازم به بیمار دارای کلسوستومی و ایلئوستومی به کار گیرد.</p>	<p>شناختی (۲)</p> <p>شناختی (۵)</p> <p>شناختی (۴)</p> <p>شناختی (۵)</p> <p>شناختی (۵)</p> <p>شناختی (۳)</p>	<p>- سخنرانی</p> <p>- پرسش و پاسخ</p> <p>- بحث گروهی</p>	<p>ویدئو پرژکتور و لب تاپ</p> <p>(Powerpoint)</p> <p>استفاده از مازیک و وایت برد</p>

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	حیطه (شناختی، عاطفی، روانی-حرکتی)	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی
V		۱- سرطان های دستگاه گوارش • تومورهای دهان، حلق، مری • جراحی گردن و تدابیر پرستاری • سرطان معده و دوازدهه • جراحی معده • سرطان های کلورکتال • بیماری های آنورکتال	دانشجو پس از پایان درس قادر باشد: ۱- اقدامات پرستاری از بیمار دچار سرطان حفره دهانی را تعیین کند. ۲- عوارض جراحی گردن و نحوه مدیریت آن را توصیف کند. ۳- فرایند پرستاری را به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیمار دچار سرطان معده و دوازدهه به کار برد. ۴- از فرایند پرستاری به عنوان چارچوبی برای مراقبت از بیمار تحت جراحی معده به کار برد. ۵- نیازهای مراقبتی در منزل بیمار تحت جراحی معده را شناسایی نماید. ۶- فرایند پرستاری را به عنوان چارچوبی برای مراقبت از بیمار مبتلا به سرطان رکتوم به کار گیرد. ۷- فرایند پرستاری را به عنوان چارچوبی برای مراقبت از بیمار مبتلا به یک وضعیت آنورکتال به کار گیرد.	شناختی (۲) شناختی (۲) شناختی (۵) شناختی (۵) شناختی (۲) شناختی (۵) شناختی (۵)	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	ویدئو پرژکتور و لب تاپ (Powerpoint) استفاده از مایک و وایت برد